

سرمقاله

در سال‌های اخیر، دشمنان جهان اسلام تلاش کرده‌اند که با ایجاد اختلاف بین شیعه و سنی، ایجاد شبکه‌های ماهواره‌ای برای تبلیغ علیه شیعیان، بزرگ‌نمایی برخی مشکلات و اخبار مربوط به شیعه و سنی، تحریک تعصب‌های مذاهب مختلف اسلامی علیه یکدیگر، مسلمانان را به سمت برادر کشی بکشانند که امروز مصداق بارز آن را در سوریه، لبنان و پاکستان شاهدیم.

استکبار جهانی با حمایت آشکار و نهان از منحرفان و مرتجعان منطقه و عوامل وابسته و مزدور، به شیعه کشی در جهان اسلام دامن می‌زند و با این‌گونه اقدامات مذبح‌خانه تلاش می‌کند تا امواج خروشان بیداری اسلامی را در منطقه به سمت و سوی مقاصد خویش هدایت کنند.

قدرت‌های سلطه‌گر می‌خواهند با ایجاد اختلاف و برادر کشی میان مسلمانان، آنان را از مسایل اصلی خود و همچنین پیشرفت مورد نیاز، غافل کنند.

امت اسلامی اعم از ملت‌ها، سیاستمداران و روشن‌فکران باید این نقشه راه دشمن را بشناسند تا بتوانند در مقابل آن تدبیر کنند و دچار عملکرد اشتباه نشوند. چنانچه مقام معظم رهبری می‌فرمایند:

«نقشه اصلی دشمن ایجاد اختلاف میان مسلمانان و تحریک تعصب‌های مذاهب مختلف اسلامی علیه یکدیگر است تا توجه امت اسلامی از کانون اصلی دشمنی یعنی سرمایه‌داری فاسد و صهیونیسم غاصب و قسی‌القلب منحرف شود. با توجه به نقشه راه دشمن، مسلمانان باید با بصیرت و شناخت دشمن و نقشه‌های آن، نقشه راه خود را که همان اتحاد و اتفاق، و همکاری و همدلی است به درستی بشناسند.»

امروز تحولات بیداری اسلامی در کشورهای اسلامی نیز به خوبی نشان می‌دهد که مطالبات و خواسته‌های مردم مسلمان، ناظر بر حقوق بشر و انسان دوستی و عدالت اجتماعی و آزادی است نه ناظر اختلافات قومی و نژادی و...

بیداری اسلامی در بین کشورهای منطقه که روز به روز بر پیشروی آن‌ها در بین تمامی ملت‌های آزادی‌خواه جهان در حال گسترش است نیز نمادی از این اتحاد و هوشیاری مسلمانان به شمار می‌رود.

در روزهای پایانی پاییز امسال (۹۱/۹/۲۱) مقام معظم رهبری در دیدار شرکت‌کنندگان در اجلاس جهانی اساتید دانشگاه‌های جهان اسلام و بیداری اسلامی، رهنمودهای حکیمانه‌ای داشتند که بسی جای تأمل است. ایشان در بخشی از بیاناتشان، می‌فرمایند:

«یکی از مهم‌ترین هدف‌های بیداری اسلامی، رهایی از شر سلطه‌ی استکبار

جهانی است؛ این را باید صریح گفت. این که ما خیال کنیم استکبار جهانی به سردمداری آمریکا، در مقابل حرکت‌های اسلامی ممکن است کنار بیاید، این خطاست. اگر اسلام باشد، اسلامیت باشد، اسلامی‌ها باشند، آمریکا با همه‌ی وجود تلاش می‌کند آن‌ها را از بین ببرد؛ البته ظاهراً لبخند خواهد زد. حرکت‌های اسلامی چاره‌ای ندارند، باید حد فاصل خودشان را مشخص کنند. نمی‌گویم بروند به جنگ آمریکا، می‌گویم بدانند موضع آمریکا و استکبار غربی در مقابل آن‌ها چیست؛ این را درست تشخیص دهند. اگر این تشخیص را ندهند، قطعاً فریب خواهند خورد و سرشان کلاه خواهد رفت. هدف‌ها باید ترسیم شود. یکی از هدف‌های مهمی که در این انقلاب‌ها باید مورد توجه قرار بگیرد، این است که اسلام از محوریت خارج نشود. اسلام باید محور باشد. فکر اسلام و شریعت اسلام باید محور باشد. سعی کردند و انمود کنند که شریعت اسلامی با پیشرفت و تحول و تمدن و این‌ها سازگار نیست. این، حرف دشمن است؛ نخیر، کاملاً سازگار است.

البته در دنیای اسلام کم نیستند کسانی که با روحیه‌ی تحجر و ارتجاع و جمود و عدم قدرت اجتهاد توانسته‌اند این حرف دشمن را به نحوی تبیین و اثبات کنند. این‌ها مسلمانند، اما در خدمت آنهایند. ما در اطراف خودمان، در برخی از این کشورهای اسلامی، از این قبیل داریم؛ اسمشان مسلمان است، اما یک ذره فکر نو، نگاه نو، فهم نو از معارف اسلامی، انسان در آن‌ها مشاهده نمی‌کند. اسلام مال همیشه‌ی دنیاست، اسلام مال همه‌ی قرن‌هاست، اسلام مال همه‌ی دورانهای پیشرفت بشری است؛ جوابگوست. آن فکری که بتواند پاسخگویی اسلام را به این نیازها بفهمد، باید آن را پیدا کرد. بعضی‌ها این فکر را ندارند؛ فقط بلدند این را تکفیر کنند، آن را تفسیق کنند، اسم خودشان را هم مسلمان بگذارند. در نهایت هم یک وقت‌هایی انسان می‌بیند که در یک مواردی سرشان با سر مزدوران دشمن در یک

آخور است! شریعت اسلامی را و فکر اسلامی را محور فعالیت خودمان قرار بدهیم؛ این هم یکی از هدف‌هاست.»

با توجه به رهنمودهای راهگشای مقام معظم رهبری، شکوفایی تمدن عظیم اسلامی در گذشته مرهون تلاش‌هایی بوده است که وقوع دوباره آن امری ممکن است. آنچه تمدن اسلامی را از تمدن‌های دیگر تاریخ ممتاز می‌سازد، تحول و توسعه‌ی همه جانبه در ارکان اجتماعات بشری است، بی آن که دین و دینداری به عنوان مقوله‌ای در تراحم با آن قرار داشته باشد. در تمدن مورد نظر اسلام، دین نه تنها تراحمی با توسعه و تعالی دانش و هنر و تفکر نداشته است، بلکه مشوق و محرک تمامی حرکت‌های فکری و علمی و توسعه‌ی عدالت و رفاه، بوده است.

تأثیر وقف در گسترش دانش و علمی که موجب شکوفایی تمدن عظیم اسلامی در قرون مختلف شد، و دیگر آثار و برکات این سنت پایدار، تجربه‌ی کارساز و مفیدی است که امروز نیز میتواند پشتوانه‌ی حرکت‌های صحیح در کشورهای اسلامی باشد. مسئولان و دست‌اندرکاران برنامه‌ریزی توسعه‌ی کشور عزیزمان نیز که احیای تمدن اسلامی، پیشرفت و آبادانی و تشکیل مدینه فاضله اسلامی را وجهه‌ی همت خود قرار داده‌اند، باید به این امر توجه ویژه داشته باشند؛ زیرا ساختار و کارکردهای نهاد وقف بر ساختار و کارکردهای نهادهای دیگر چون نهادهای علمی، پژوهشی، آموزشی، درمانی، اقتصادی و فرهنگی تأثیر مستقیم دارد. وجود هزاران مدرسه، مسجد، درمانگاه، بیمارستان، حسینیه، کتابخانه، کاروان سرا، رباط، حمام، قنات، آب انبار، پل و... بهترین گواه و شاهد آن است.

مسأله‌ی احیای فرهنگ وقف برای مصارف علمی و پژوهشی همان طور که در قرون اولیه‌ی شکوفایی تمدن اسلامی آثار ارزشمندی از خود باقی گذاشته، دوباره بایستی جدی گرفته شود و این به مفهوم بازگشت به گذشته

نیست بلکه گامی است به سوی آینده. مؤسسات وقفی خیریه با توجه به نیازهای روز جامعه اسلامی به ویژه برای تأمین هزینه‌های تحقیقاتی و پژوهشی و در جهت تولید علم و فناوری و توسعه‌ی فرهنگ صحیح به عنوان پیش‌زمینه‌های بیداری اسلامی، می‌باید توسط مردم خیر و نیکوکار ایجاد گردد. و رسیدن به این هدف نیاز به فرهنگ سازی در سطح ملی دارد.

از سوی دیگر ادارات اوقاف سراسر کشور نیز می‌بایست افراد خیر و نیکوکاری را که برای وقف اموال خویش و تنظیم وقفنامه به آن‌ها مراجعه می‌نمایند را راهنمایی کنند که یکی از اهداف و مصارف خیری را که در وقفنامه خود می‌گنجانند، کمک به امور فوق‌الذکر باشد.

امید است که فصلنامه وقف میراث جاویدان گامی موثر در زمینه‌ی این فرهنگ سازی داشته باشد.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

علی محمدی

نماینده ولی فقیه و سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه